

«آرمان ملی» مذاکرات ایران و عربستان را بررسی می‌کند:

روابط با ریاض

مقدمه گشایش ریوایت با قاهره؟

◀ **احیای روابط تهران – ریاض** به‌نفع منطقه

آرمان ملی؛ بسیاری از تحلیلگران منطقه‌ای و بین‌المللی احیای روابط ایران و عربستان را در شرایط فعلی بهترین خبر می‌دانند، چراکه با توجه به شرایط امروز منطقه و تنش در برخی کشورها مثل یمن، بحرین، سودان و… ایران و عربستان می‌توانند با احیای روابط، شرایط منطقه را نیز بر اساس دیپلماسی منطقه‌ای هدفمند رو به آرامش هدایت کنند و با حل مسائل و مشکلات کشورهای منطقه پس از سال‌ها سایه بحران را از منطقه خاورمیانه دور کنند. ۴ دور مذاکرات احیای روابط تهران و ریاض در قاهره بیانگر عزم دو کشور برای این مهم است. باید دید طی روزهای آینده تحولات پیرامون این مساله چگونه پیش خواهد رفت.

احیای روابط تهران – ریاض

۱۵ ژوئیه مصادف با ۲۳ مهر ماه بود که فیصل بن فرحان وزیر خارجه عربستان سعودی گفت کشورش برای مذاکره با ایران جدی است. روز بعد از آن نیز امیر عبداللّه‌یان وزیر خارجه ایران اظهار کرد که بهبود روابط بین تهران و ریاض می‌تواند موجب بهبود روابط ایران با تعدادی از دولت‌های منطقه به‌ویژه مصر شود. به نظر می‌رسد این اشاره‌ها، حاکی از آن است که گفت‌وگوهای بین ایران و عربستان به شکل خوبی در حال پیگیری است، ولو اینکه پیشرفت آن کند باشد. عربستان به دنبال حمله‌ای که به سفارتش در ایران شد، در سال ۲۰۱۶ روابط خود با این کشور را قطع کرد. به نظر می‌رسد اگر ایران و عربستان بتوانند در مورد مسائل مورد اختلافشان به توافق برسند، این بهترین خبر برای منطقه است و همین مساله منجر به تحولات استراتژیکی می‌شود که امروز را به مسیر طبیعی خود بازمی‌گرداند. این دو کشور در بغداد با دیدگری مذاکره می‌کنند و پس سال این گفت‌وگوها در مکان‌های دیگری هم صورت گیرد، اما هنوز کاملاً مشخص نیست که آیا پیشرفت حاصل شده یا موانع همچنان باقی است. به دنبال اختلافات بین ایران و عربستان، دولت‌های منطقه هم به همراه آنها وارد جنگ فرسایشی شدند، از لبنان گرفته تا سوریه، عراق و یمن. به عقیده من، ایران و عربستان و ملت‌های آنها در این درگیری زیان زیادی دیدند که در بسیاری از مراحل، بهبود بود. درگیری سعودی با ایران برای قدرت‌های بین‌المللی سود زیادی به دنبال داشت، از جمله آنکه توانستند به همین بهانه در مقابل میالعه گنفتگی که از دولت‌های عربی خلیج‌فارس در ریافت کردند، سلاح‌های خود را به آنها بفروشند. همین قدرت‌های بین‌المللی بودند که در سال ۱۹۸۰ موجب درگرفتن جنگ ایران و عراق شدند و پس از آنکه این جنگ هشت‌ساله به پایان رسید، سرانِ پروژه رقابت بین ایران و عربستان رفتند. این درحالی است که امروز، ایالات‌متحده در حال خروج تدریجی از منطقه است و اسرائیل خود را به‌عنوان دوست و شریک برخی دولت‌های منطقه برای مقابله با ایران مطرح کرده است. دولت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی دیگری هم هستند که تازش می‌کنند وارد منطقه شده و خلأ خروج آمریکا را پر کنند تا این کیک قسمتی هم به آنها برسد. ایران و عربستان می‌توانند دستورالدهای زیادیه داشته باشند، البته اگر بتوانند به یک تفاهم عادلانه و متوازن دست یابند که در آن منافع هر دو به صورت واقعی محقق شود. گفت‌وگوهای ایران و عربستان به تحولات آه‌پرسی مهمی در منطقه می‌انجامد که اولین آنها، آرام شدن درگیری‌های سیاسی در یمن، لبنان و سوریه و دیگری، پایان یافتن رویا یا توهم اسرائیل در این باره است که به تنهایی می‌تواند به حمایت دولت‌های خلیج‌فارس در برابر ایران دست یابد. موفقیت مذاکرات یعنی بخش بزرگی از منابع مالی که کشورها برای مسابقه تسلیحاتی و جنگ‌های منطقه‌ای خرج می‌کنند، می‌تواند برای برنامه‌های توسعه‌ای و فراهم شدن شرایطی که برای میلیون‌ها جوان در منطقه صرف شود.

گشایش در روابط تهران – قاهره؟

توافق ایران و عربستان ععلا به معنای از میان رفتن رویاهای اسرائیل برای دوستی با بخشی از کشورهای عرب و مسلمان در برابر گروهی دیگر و توقف باجگیری غربی از دولت‌های خلیجی است. درگیری‌ها و اختلافات از مدت‌ها پیش پابرجا بوده، اما تجربه سال‌های گذشته می‌گوید که تمام منطقه از این نوع درگیری‌ها ضرر فراوانی متحمل شده، چراکه این تنش‌ها نه‌فقط بین ایران و عربستان، بلکه بین همه دولت‌های منطقه بوده است و سوال آخر آنکه ممکن است این بهبود، در روابط مصر و ایران هم تاثیر بگذارد، به‌ویژه آنکه تهران چند روز پیش در این باره صحبت کرده است؟! روابط دیپلماتیک میان ایران و مصر پس از امضای پیمان صلح مصر با اسرائیل در سال ۱۹۷۹ میلادی قطع شد. اخیراً، اما مصر و ایران بیانه‌هایی را به سوی دیپلمات‌های‌شان منتشر کرده‌اند که نشان از تمایل تهران و قاهره برای بهبود روابط دارند. برخی تحلیلگران بین‌المللی معتقدند: اظهار تمایل ایران برای بهبود روابط با مصر مرتبط با مذاکرات جاری میان تهران و ریاض است که در تلاش برای احیای روابط ایران و عربستان از سال ۲۰۱۶میلادی به این سو صورت می‌گیرد. این درحالی است که برخی بر این باورند که اظهارات اخیر ایران در باره مصر در چارچوب مذاکرات با ریاض و فعالیت‌های منطقه‌ای امیرعبداللّه‌یان وزیر خارجه صورت گرفته و سیدابراهیم رئیسی نیز از زمان انتخاباتی به‌عنوان رئیس‌جمهوری، ایجاد روابط مثبت منطقه‌ای را به گسترش روابط در سطح بین‌المللی ترجیح داده است. لذا این نکته‌ای اجتناب‌ناپذیر است که در پروتو احیای روابط با عربستان و مذاکرات اخیر، روابط تهران و قاهره نیز که از ابتدای انقلاب مسدود بوده در مسیر گشایش قرار گیرد.

سده ششبه

● ● ● ۰۸ ● ۰۴ ● ۱۴۰۰

سال چهارم

شماره ۱۱۴۰

۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۳۴ / ۲۶ اکتبر ۲۰۲۱

«آرمان ملی» حواشی پیش از نشست وزرای خارجه همسایگان افغانستان را بررسی می‌کند:

تردیدهای همسایگان در برابر طالبان

◀ **ایران، طالبان را به رسمیت نمی‌شناسد؟**

◀ **مسکو: لا‌وروف در نشست همسایگان سخنرانی خواهد کرد**

آرمان ملی – **حمید شجاعی**: تحولات افغانستان در شرایطی پیش می‌رود که کشورهای همسایه دو ماه پس از نشست نخست در اسلام‌آباد درباره وضعیت این کشور، قرار است دومین نشست وزرای خارجه کشور های همسایه افغانستان را چهارشنبه هفته جاری در تهران برگزار کنند. در این نشست طرفین قصد دارند تلاش خود را برچگونگی کمک به تشکیل یک دولت فراگیر در افغانستان با حضور همه اقوام متمرکز کنند. این در حالی است که از طالبان برای حضور در این نشست دعوت نشده و سخنگوی طالبان نیز با استقبال از این نشست گفته در آن شرکت نمی‌کنیم. برخی معتقدند این عدم دعوت از طالبان به معنای عدم به رسمیت شناختن آنها به‌عنوان حکومت رسمی و قانونی افغانستان است.

بحران همه‌جانبه

افغانستان پس از تحولات ماه‌های گذشته که همواره با درگیری، بی‌ثباتی و انبوه مشکلات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و امنیتی مواجه بوده، هنوز نتوانسته به آن آرامش سابق و ثبات مدنظر دست پیدا کند. هر چند که

پس از تحولات ماه‌های اخیرسر در افغانستان،

کشورهای همسایه این کشور برای تصمیم‌گیری برای آینده پیش‌روی این کشور و چگونگی برون‌رفت این کشور از شرایط موجود نخستین نشست همسایگان افغانستان را چهارشنبه ۱۷ شهریور به میزبانی پاکستان و به صورت مجازی برگزار کردند و همه کشورها بر لزوم کمک به افغانستان برای برون‌رفت از این شرایط تأکید کردند. همچنین توافق شد که دور بعدی این نشست در تهران برگزار شود. حسین امیرعبداللّه‌یان وزیر امور خارجه کشورمان نیز طی سخنانی در این نشست از آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای دراختیار گذاشتن تمامی امکانات خود به منظور پیشبرد مذاکرات

سلیمی نمین تحصیلکرده در انگلیس:

چرا یاران هاشمی مثل روحانی و میرزاده، خارج درس خواندند!

◀ **فائزه هاشمی: از رانت استفاده نکردم**

آرمان ملی – **مطهره شفیعی**؛ هر آنچه می‌خواهند مدعی می‌شوند در زمان طرح این ادعاها سند و مدرکی هم برای ارائه در جیبشان ندارند! در زمان حیات آیتا… هاشمی هیچ‌گاه ادعاهایی که امروز دارند را نداشتند و در نهایت به یک یاد انتقاد سطحی بسنده می‌کردند تا نشان دهند در صف مخالفان تدابیر و سازندگی آیتا… هاشمی هستند. یکی از تدابیر ماندگار آیتا… هاشمی تأسیس دانشگاه آزاد است که بسیاری از مدیران دیروز و امروز کشور در آن تحصیل کرده و مدرک دریافت کرده‌اند. این نهاد همواره به‌عنوان یکی از مراکز دلواپسان برای هجمه به آیتا… هاشمی شناخته می‌شد بدین معنا که وقتی مخالفان اعتدال و آیتا… بهانه‌ای برای هجمه و هرج‌مرج نداشتند، ادعاهایی درباره دانشگاه آزاد مطرح می‌کردند تا چندروز با مانور دادن بر این ادعا فضا را برهم بزنند. اما نکته قابل‌تامل اینجاست که برخی افراد باتجربه یا دلواپسان همراه می‌شوند، مانند عباس سلیمی‌نمین! او که مدرک تحصیلی خود را از دانشگاهی در انگلیس اخذ کرده گله‌منداست که چرا روحانی و میرزاده در خارج کشور تحصیل کردند!

چرا خارج درس خواندند؟

مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران به تازگی مدعی شده است: مرحوم هاشمی برای فرار از قانون رفتار می‌کرد تا بتواند افراد را از چتر خود نگه دارد. از این رو در دانشگاه آزاد فسادهای بسیاری شکل گرفت و بسیاری از سیاستمداران، دکت‌ری تقلبی گرفتند؛ اینها همه در خدمت یک مرکز قدرتی قرار گرفتند که نظارت بر آن وجود نداشت. رفتارهای خلاف قانون و خودمحورانه هاشمی را نمی‌توان اعتدال نامید. اعتدال در رفتارهای امام بود که گاهی این طیف

میزان خرید ملک از سوی ایرانی‌ها در کشور ترکیه تنها در ۱۰ سال، افزایشی ۱۰ برابری را تجربه کرده است. این افزایش ۱۰ برابری، درست در مقطعی رخ داده است که ایران با یکی از سخت‌ترین دوره‌های تحریمی روبه‌رو بوده و در نتیجه تشدید تحریم‌های آمریکا، ایران با بحران ارزی شدیدی روبه‌رو بود. از سوی دیگر برگزاری کنسرت خوانندگان ایرانی در ترکیه بسیاری از علاقه‌مندان را به این کشور کشانده است. دیروز یک نماینده مجلس این موضوع را گوشزد کرد که نیاز به تغییر سیاست‌ها وجود دارد تا این گونه پول کشور در ترکیه مصرف نشود. معصومه پاشایی آقاپه‌رام در صفحه رسمی توئیتر خود نوشت: «خرید حدود یازده‌هزار خانه در ترکیه! کنسرت‌هایی که هر شبش صدها میلیارد هزینه برای ایران دارد و ثروتمان به سرعت در جیب سایر کشورها سرازیر می‌شود! کمی تغییر در سیاست‌ها و توجه به مردم و خواسته‌های آنها بسیار ضروری است، چراکه ایران متعلق به تمام ایرانیان است و همه با هم باید بسازیمش!»

آرامش مل

بین‌الافغانی خبر داد. این درحالی است که از گذشت زمان، چهارشنبه هفته جاری یعنی پنجم آبان‌ماه تهران میزبان دومین نشست وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان درباره تحولات این کشور است. آن‌طور که همان رعب و وحشت بیست سال پیش بر مردم سایه افکند و هر از چندی از کشتن برخی از مردم به دلایل واهی توسط طالبان خبرهایی می‌شنویم. اما آنچه پیشتر افغانستان را تهدید می‌کند، بحران غذایی است. چنانکه دیوید بیسلی، مدیر اجرایی سازمان برنامه جهانی غذا افغانستان را تهدید می‌کند، بحران غذایی است. چنانکه روسیه در افغانستان گفته است که این کشور احتمالاً در سطح وزیران در نشست همسایگان افغانستان شرکت خواهد کرد و به گفته او، احتمال دارد سرگئی لا‌وروف وزیر امور خارجه روسیه در این نشست سخنرانی کند. با این حال با وجود اینکه این نشست در خصوص شرایط داخلی افغانستان است، هنوز از طالبان برای حضور در این نشست دعوتی به عمل نیامده است که خود می‌تواند بیانگر این روایت باشد که برخی همسایگان این کشور گویی هنوز طالبان را به‌عنوان دولت رسمی و قانونی در این کشور به رسمیت نشناخته‌اند. این در شرایطی است که پیش از این خبرا… خیرخواه سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ دولت طالبان گفته بود که این گروه هنوز تصمیمی برای شرکت در نشست وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان در تهران نگرفته است. حال باید دید این نشست در روزهای پیش‌رو چه روزایا و ابعاد تازه‌ای پیدا خواهد نمود.

طالبان شرکت نمی‌کند

سخنگوی طالبان با خوب خواندن نشست وزیران خارجه همسایگان افغانستان در ایران، اعلام کرد که این گروه در آن شرکت نخواهد کرد. نمایندگان جنبش طالبان که در افغانستان به قدرت رسیده‌اند، در نشست

و یک وجه پنهان بوده‌وجه بیرونی دانشگاه آزاد در دوران آقای هاشمی قطعاً مورد تأیید همه بود، چراکه جمعی از اساتید و دانشجویان درحال فعالیت علمی بودند. این وضعیت نیز با سرمایه‌های مردمی و امکانات نظام فراهم شده بود. این پژوهشگر تاریخ معاصر در ادامه بیان کرد: آنچه ما نسبت به آن حساسیت داشتیم و آن حساسیت را به صورت متکرب و روشن‌های دیگر به آقای هاشمی منتقل کردیم و ایشان هم توجهی نمی‌کردند، فسادی بود که در لایه‌های پنهان دانشگاه آزاد به وجود آمده بود. وزیریی فوق‌دیپلم بود، اما یکباره و در زمان وزارتش دکت‌ری گرفت. این موضوع به تمسخر گرفتن موضوع علمی در سطح مدیران بود. ما ما مفهوم دکت‌ری یا کار وزارت را درک نمی‌کردیم؛ مگر می‌شود یک نفر وزیر باشد و هم‌زمان در مقطع دکت‌ری تحصیل کند و در آن دوره فارغ‌التحصیل هم بشود؟ سلیمی‌نمین با یادآوری این نکته که در دوران ریاست آقای جاسبی در دانشگاه آزاد اسلامی، مدیران و نمایندگان سر کلاس نشنستند و به ناحق دکت‌ری گرفتند، گفت: برخی دمدندان مزایای دولتی به دانشگاه آزاد دادند و ما به ازای آن دکت‌ری گرفتیم.

رد ادعاهای سلیمی‌نمین

به نظر می‌رسد اظهارات سلیمی‌نمین با آنچه نزدیکان آیتا… هاشمی عنوان می‌کنند متفاوت است به‌عنوان نمونه سلیمی‌نمین عنوان کرده که برخی به ناحق از دانشگاه آزاد مدرک گرفتند که ما فائزه هاشمی دختر آیتا… درباره نقدهایی که به او درباره سوءاستفاده از رانت پدرش در سال‌های گذشته می‌شود نیز پاسخ داد: «۶سال پشت کنتور بودم؛ اگر قرار بود از رانت استفاده کنم، همان سال اول باید وارد دانشگاه می‌شدم. بعد هم از دانشگاه آزاد اخراج شدم؛ شکایت کردم، به نفع من حکم داده شد، الان هم دانشگاه به من اجازه ورود نمی‌دهد.» «محمدحسن اصغرنیا» عضو شورای مرکزی حزب جمهوری اسلامی و عضو هیات‌علمی دانشگاه آزاد هم پاسخ مناسبی به ادعای منفعت‌طلبی آیتا… هاشمی در دانشگاه آزاد داده است. او می‌گوید: «تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی را باید از مهم‌ترین میراث فکری و عملی آیتا… هاشمی دانست که تا آخرین ساعت‌های حیات خود از آن غفلت نکرد. او در این نهاد علمی همواره در پی پیشرفت و توسعه کشور بود و هیچ‌گاه منافع شخصی خود را در آن دخالت نمی‌داد.»

یک عضو کمیسیون انرژی مجلس تأکید کرد: اگر پرداخت حقوق دستمزد در کشور مطابق با استانداردهای جهانی عادلانه شود، دیگر مردم نیازی به بیارانه نخواهند داشت. این نماینده مجلس چهره آشنایی است. نماینده این به نام فریدون عباسی. هاشم سخنانی که در دولت احمدی‌نژاد رئیس سازمان انرژی اتمی بود و هیچ‌گاه تز اقتصادی خودش را برای بهبود شرایط منتهی به قطع یارانه ارائه نکرد. او اکنون می‌گوید: «پرداخت یارانه به افرادی که نیاز ندارند از هر نوع اشتیاق است. این موضوع در مورد یارانه بن‌زین، گاز، برق و سایر موارد در جامعه صدق می‌کند. ما ابتدا باید به این سمت حرکت کنیم که حقوق و دستمزد در کشور عادلانه شود. یعنی یک استاندارد جهانی را در نظر گرفته و بسنجیم که حقوق واقعی هر شغلی چقدر است. این کار را انجام دهمیم قاعدتاً نیاز نیست ما به کسی یارانه پرداخت کنیم.»

سیاست ۳

گفت‌وگو

حسن دانایی‌فر در گفت‌وگوبا «آرمان ملی»:

روابط ایران و عراق

مانده‌سه‌سال اخیر باقی می‌ماند

◀ **جریان فتح به علت عدم سازمانده‌ی آرای کمتری کسب کرد**

◀ **سال ۲۰۰۷ با آرمیکادر بغداد گفت‌وگوداشتیم**

آرمان ملی – **علیرضا پورحسین**: انتخابات عراق پس از فراز و نشیب‌های فراوان برقرار شد و جریان صدر نیز موفق به کسب بیشترین کرسی شد و حال سوال اصلی این است که این جریان به سمت انتخاب کدام گزینه نخست‌وزیری خواهد رفت. جریان صدر به خاطر فقدان عمومی که در بین شیعیان عراق دارد و استقبال عمومی نسبت به این خاندان، موفق شد تا کرسی بالایی به دست آورد اما در مورد انتخاب نخست‌وزیر جدید خود شخصی صدر هم به نظر نمی‌رسد که گزینه جدی‌ای مد نظر داشته باشد. گرچه معمولاً جریاناتی که با کرسی بالا وارد پارلمان می‌شوند منتقد دولت‌ها بوده‌اند اما جریان صدر هیچ‌گاه نخست‌وزیر را به‌طور مستقل معرفی نکرده و در برخی موارد نیز تأیید و یا حمایت داشته است. در حال حاضر نیز شخصیتی که مقبول همه جریانات شیعه و یا در میان جریان صدر باشد، وجود ندارد. با توجه به این شرایط به نظر می‌رسد کابینه جدید خیلی تفاوتی با قبل نداشته باشد منوط به اینکه نخست‌وزیری که انتخاب می‌شود نگاه و رویکردش شبیه الکافظمی یا عادل عبدالمهدی باشد. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت‌وویی با حسن دانایی‌فر، سفیر پیشین ایران در عراق داشته است که در ادامه می‌خواندیم.

◀ **آبا می‌توان از امروز پیش‌بینی کرد که چه شخصی**

در عراق به‌عنوان نخست‌وزیر انتخاب می‌شود؟

وضعیت سیاسی عراق به شکلی پیچیده است که شاید هر اسمی برای نخست‌وزیری عراق مطرح شود و به نظر می‌رسد گروه‌های سیاسی عراق هنوز هم درخصوص انتخاب نخست‌وزیر به جمع‌بندی نرسیده‌اند. اینکه عنوان می‌شود حالت تعادل باقی خواهد ماند و تغییر زیادی در روابط ایران و عراق از ایران می‌شود، بعید به نظر می‌رسد صحت داشته باشد. روابط ایران و عراق همچون سه سال گذشته در یک حالت تعادل باقی خواهد ماند و تغییر زیادی در روابط ایران و عراق مشاهده نخواهیم کرد. روابط ایران و عراق یک روند است که قابل قطع نیست و تداوم خواهد داشت. رویه‌ای طی سه سال اخیر میان ایران و عراق وجود داشت که در آینده نزدیک این روند با همان کلیت ادامه پیدا می‌کند.

◀ **زدیک‌ترین جریان سیاسی عراق به ایران، در انتخابات پارلمان این کشور نسبت به دوره گذشته کرسی‌های کمتری به دست آورد. این کاهش کرسی‌ها پیام خاصی دارد؟**

باید توجه داشت گروه‌هایی در انتخابات عراق امروز رای آورده‌اند که در دوره‌های گذشته نیز موفق شده بودند کرسی‌ها را به‌دست آورند. از این منظر تغییر زیادی در نتایج انتخابات به‌وجود نیامده است. جریان صدر، دولت قانون و فتح همانند سال‌های گذشته بیشترین کرسی را در میان شیعیان به‌دست آوردند و در این زمینه تغییر خاصی ایجاد نشده است. در میان اهل سنت تنن این امر متفاوت بود و چهره‌های مطرح اهل سنت بعضاً در این انتخابات رای نیابردند. در میان شیعیان این تغییر کمتر بود. در ماه‌های گذشته عراق شاهد تنش‌هاو اعتراضاتی بود و برخی خواستار تغییرات جدی بودند که منجر به برگزاری این انتخابات زود هنگام شد. نکته حائزاهمیت این است که آنهایی که خواستار تغییر بودند با وجود اینکه شرایطی فراهم شد تا در انتخابات شرکت کنند و کاندید داشته باشند اما باز هم در انتخابات شرکت نکردند. در انتخابات‌های گذشته عراق، افراد نمی‌توانستند خودنمایی کنند و قدرت به دست ساختارهای احزاب می‌افتاد. این بار این رویه تغییر کرده بود و عراق به ۸۳ حوزه تبدیل شده بود که هر شخص مستقلی می‌توانست در این حوزه‌ها برای انتخابات ثبت‌نام کند، بدون اینکه متعهد به حزب خاصی باشد. این وجود فقط ۱۰ درصد کرسی‌ها به شخصیت‌های مستقل رسید. اینکه جریان فتح در این انتخابات کرسی‌های کمتری به دست آورد به این علت بود که سیستم انتخابات در عراق تغییر کرد و نه به این علت که رای کمتری کسب کردند. برخی احزاب به این تغییرات ادامه دادند و سازمانده‌ی متمرکزی داشتند و موفق شدند کرسی‌های بیشتری کسب کنند اما جریان فتح نسبت به این امر هوشیار نبود و باوجود اینکه آرای بیشتری نسبت به برخی جریانات داشت اما کرسی‌های کمتری به دست آورد که ناشی از همین عدم سازمانده‌ی بود. این واقعیت وجود دارد که جریان فتح کرسی‌های کمتری به دست آورده‌اند اما تفاوت چندانی در میزان آرای به‌دست آمده، به‌وجود نیامده است. قطعاً عوامل سیاسی در نتایج انتخابات تأثیرگذار است اما اینکه جریان فتح کرسی‌های کمتری به دست آورد به علت این است که از میان کاندیداهای این جریان تقسیم شده است و جنبه نیز دارد. به صورت کلی نیز باید در نظر داشت که اگر یک جریان رای نیابورده است به این معنا نیست که روابط ایران و عراق خوب نخواهد بود. مصالح و منافع مختلفی بین ایران و عراق وجود دارد که به این‌سادی از بین نمی‌رود. این گونه نیست که صرفاً مشکلات وجود داشته باشد و بعضاً نیز ممکن است صحبت‌هایی مطرح شود اما ایران و عراق روابط متعدد در حوزه‌های مختلف دارند که به‌واسطه یک انتخابات این روابط از بین نمی‌رود.

◀ **این تحولات بر میانجی‌گری عراق میان ایران و عربستان و میانجی‌گری میان ایران و آمریکا ممکن است تأثیر منفی بگذارد؟**

عراق مسلمان می‌خواهد پیرامون آرامی داشته باشد و در همین راستا میان ایران و عربستان میانجی‌گری می‌کند و در گذشته نیز میان ایران و آمریکا میانجی شدند. ما در سال ۲۰۰۷ نیز تعاملاتی با آمریکا در بغداد داشتیم تا مور عراق به شکل بهتری پیش برود اما آمریکا در آن برهه زمانی نیز به تعهدات خود عمل نکرد و بدتر کارشکنی نیز کردند. ترسب به صراحت به خانم کلیتون اعلام کرد که داеш توسط آنها ایجاد شده است و به وضوح به کارشکنی‌های خود معترف هستند. عراق به نقش میانجی خود ادامه می‌دهد اما مشخص نیست که سایر طرفین متعهد باشند.